

ԳՆԿԱԾ ՀԶՈՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐ

ՀԾԿԱԱ Էներգետիկայի բնագավառի կարգավորման
համագործակցության ծրագիր

Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները
կարգավորող հանձնաժողով և Այովա նահանգի Հանրային
ծառայությունների խորհուրդ

Ձեկուցող՝ Դեյվիդ Լինչ
Այովա նահանգի հանրային
ծառայությունների խորհրդի
Գլխավոր խորհրդական
17 հունիսի, 2010 թ.

Մանրածախ սակագների հետ առնչվող խնդիրներ

- Գնված հզորության կարգավորում (ուղղահոս համակարգ)
 - թույլ է տալիս սպառողներին փոխանցել հզորության փաստացի արժեքը
 - այնպիսի ծախսերին համապատասխանող ավտոմատ կերպով կարգավորումներ, որոնք.
 1. անկայուն են
 2. էական
 3. ծառայության անմիջկան հսկողությունից դուրս են:
 - Նվազեցված կարգավորման ուշացում
 - Նվազեցված ռիսկեր ընկերության համար/ավելալեցված ռիսկեր սպառողների համար
- Հատուկ սակագներ առանձնահատուկ սպառողական պայմանները արտահայտելու, ծանրաբեռնվախությունը պահպանելու եւ տնտեսական աճը խթանելու համար:

Պայմանագրի տեւողութունը

- Ավանդաբար գոյություն են ունեցել երկարատեւ (20 տարի) պայմանագրեր
- Ի՞նչ ներկայում: Գնալով դժվարանում է երկարատեւ պայմանագրերի ձեռք բերումը:

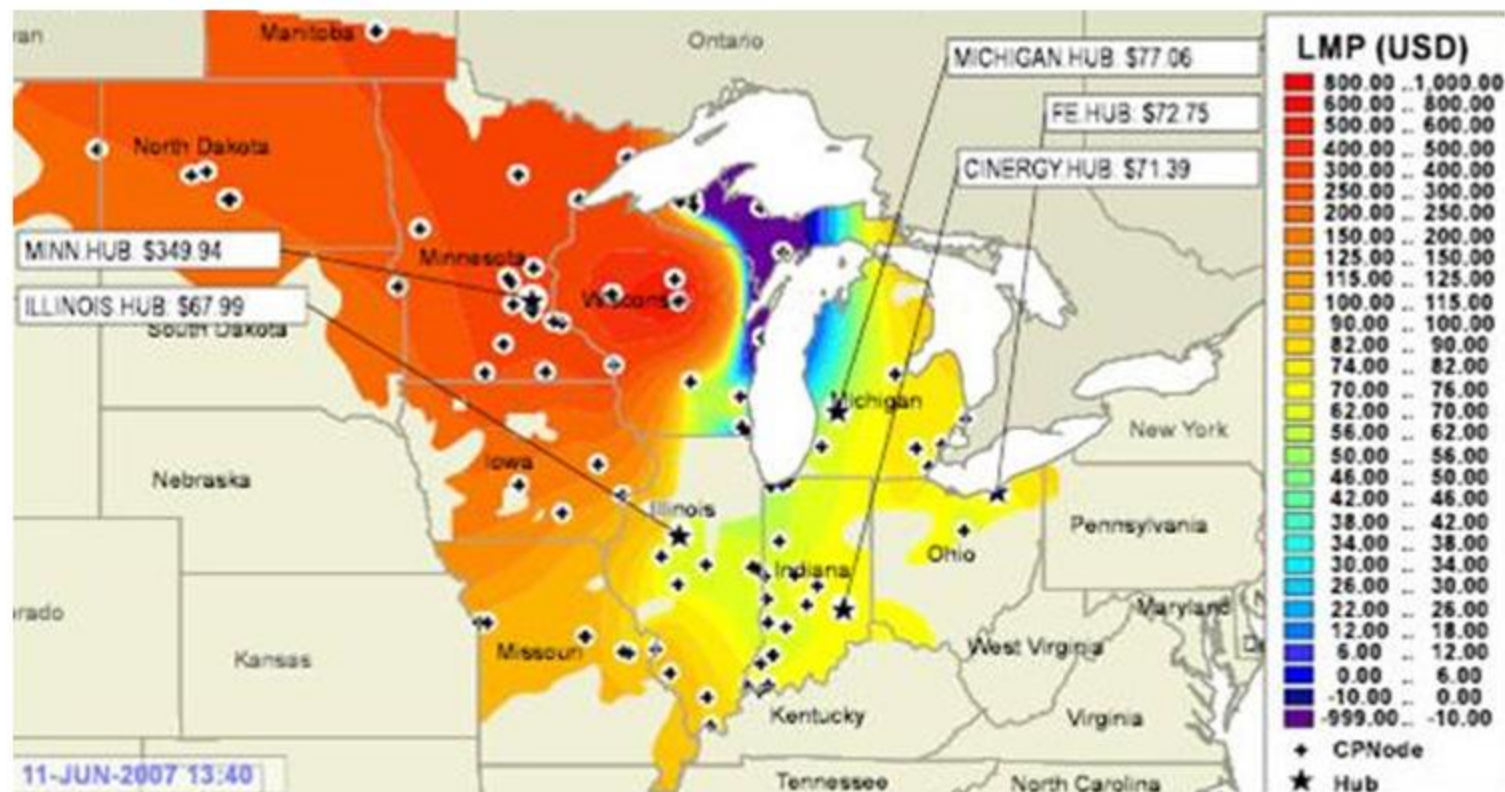

Առաքման վայր

- ՄԱԱՐՕ/MISO ռեգիոնի ներսում
- ՄԱԱՐՕ/MISO ռեգիոնից դուրս

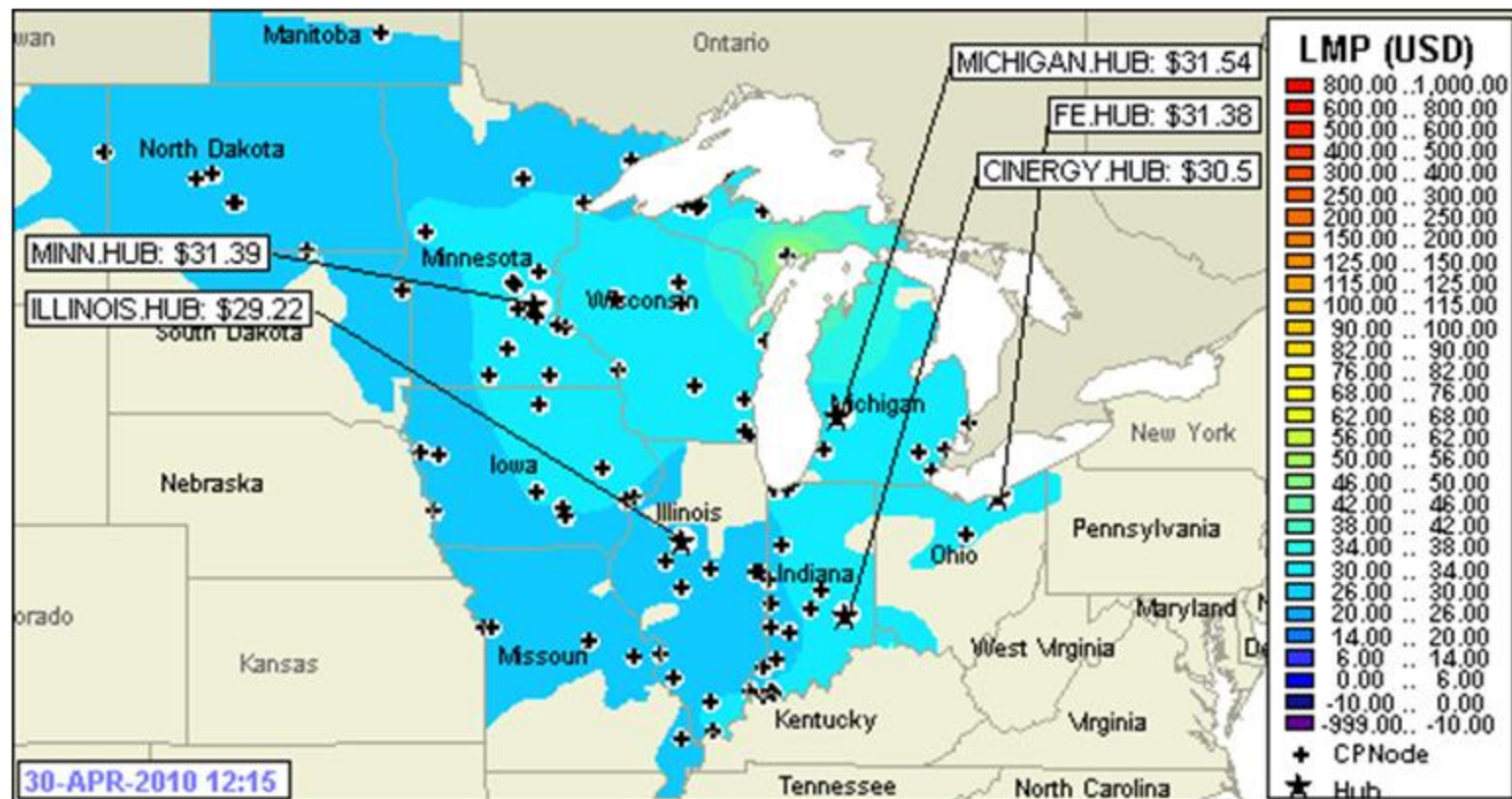

Փոխանցման խոչընդոտներ

ՄԱԱՐՕ/MISO-ի շուկայական գներ

ՄԱԱՐՕ/MISO տիպիկ “քարտեզ”.

Էներգիայի գներ

- ՄԱԱՀՕ/MISO շուկան ավելի է բարձրացրել գների թափանցիկությունը
- Էներգիայի գները կարող են ֆիքսված ել փոփոխական լինել (տեղի շուկայով, վառելիքով կամ այլով ինդեքսավորված)
- Կարող են նաեւ տարբերվել՝ կախված օրվա ժամից
- Հզորություն գները ձգտում են լինել կՎ/ամիս միավորի համար; ներկայումս ընթացքում է “հզորության ինքնական աճուրդ”-ը:

Արտադրանքներ

- Էներգիան եւ հզորությունը առավել ընդհանուր արտադրանքներն են հանդիսանում
- Վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների դեպքում կարող են նաև ընդգրկվել բնապահպանական օգուտները
- Կոնկրետ նիավորը/տեսակն ընդդեմ համակարգային հզորության
- Պիկային հզորությունն ընդդեմ արտապիկային/ նվազագույն ծանրաբեռնվածության
- Պահանջների ամբողջական համակարգ
- Ստանդարտ արտադրանքը սովորաբար ենթադրում է փոխանցում մինչև ռեգիոնալ “համակենտրոն”:

Գնված հզորության պայմանագրերի կառուցվածք

- Պայմանագրերը կարող են կողմերի համաձայնությամբ ցանկացած պայմաններառել
- Մի քանի ընհանուր հատկանիշներից են հանդիսանում.
 - արտադրանքը
 - գինը
 - առաքման վայրը
 - ռիսկի գործոնը
 - պայմանագրի տեւողությունը:

Գնված հզորության համար իրավական հիմքեր

- Այդպա նահանգի օրենքը չի պահանջում գնված հզորությունների պայմանագրերի նախապես վերանայում
- Ի տարբերություն, 25 ՄՎ-ից ավել հզորությամբ էլեկտրակայանների համար պահանջվում է Խորհրդի նախապես հաստատումը
- Դրույքաչափի նախապես սահմանման սկզբունքները նաեւ կիրառվում են մեծածավալ էլեկտրակայանների, վերականգնվող էներգակայանների եւ որոշ վարձակալների համար

ՄԱԱՅՕ/MISO-ի կառուցվածք

- Շահույթ չհետապնդող, մասնակցության վրա հիմնված կազմակերպություն երեք հիմնական պարտավորություններով.
 1. Հզոր էլեկտրաէներգետիկ համակարգի շահագործում
 2. Էլեկտրաէներգիայի մեծածախ շուկայի կառավարում
 3. Ռեգիոնալ պաշարների երկարաժամկետ պլանավորում
- Մասնակիցները ներառում են գեներատորներ, փոխանցող ընկերություններ, բաշխող ընկերություններ:

Բնագավառի կառուցվածքը. ՄԱԱՅՕ/MISO ռեգիոն

- Այդվա նահանգը Միջին-Արեւմտյան անկախ համակարգի օպերատորների սպասարկման գոտու մասն է հանդիսանում
- 13 Ամերիկյան նահանգներ, 1 Կանադական գավառ/նահանգ
- 159,000 ՄՎ արտադրական հզորություն (138,556 ՄՎ հզորություն շուկայի համար)
- ՄԱԱՅՕ/MISO-ն կարգավորվում է Դաշնային կարգավորող հանձնաժողովի (ԷԿԴՅ/FERC) կողմից:

Ծառայելու պարտավորություն

- Բաշխող ծառայությունները պետք է բավարար միջոցներ/ռեսուրսներ ունենան համապատասխան ծառայություններ մատուցելու համար
 - կարող է իր գեներատորն ունենա կամ պայմանագրային հիմունքներով էլեկտրաէներգիա գնի
- Կազմակերպությունները սովորաբար նախընտրում են իրենց սեփական գեներատորներն ունենալ
 - ֆինանսական խթաններ
 - Վստահելիության խնդիրներ

Բնագավառի կառուցվածքը. նահանգ

- Խորհուրդը տարբեր ձեւերով կարգավորում է տարբեր բաշխող ծառայությունները
- Երկու մասնավոր էլեկտրական ծառայություններ. ամբողջական դրույքաչափ եւ ծառայության կարգավորում
- Գյուղական էլեկտրական կոոպերատիվներ. ծառայությունների ամբողջական կարգավորում, չկարգավորվող դրույքաչափ
- Քաղաքային/մունիցիպալ էլեկտրակայաններ. ծառայությունների սահմանափակ կարգավորում, չկարգավորվող դրույքաչափ

Մանրածախի ընդտուրություն չկա:

Ակնարկ

- Արդյունաբերական բնագավառի կառուցվածք. նահանգն ընդդեմ ռեգիոնի
- Իրավական հիմքեր
- Գնված հզորության պայմանագրերի կառուցվածք
- Մանրածախ սակագների հետ առնչվող խնդիրներ

Հարցեր

Դեյվիդ Լինչ

Այովա նահանգի հանրային ծառայությունների խորհուրդ
david.lynch@iowa.gov

ՀԾԿԱԱ Էներգետիկայի ոլորտի կարգավորման համագործակցության ծրագիր

Հայաստանի Հանրապետության Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով
ԵՆ

Այովա նահանգի հանրային ծառայությունների խորհուրդ